EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.7.2024
COM(2024) 293 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o stanju priprav na celovito izvajanje Uredb o interoperabilnosti v skladu s členom 78(5) Uredbe (EU) 2019/817 in členom 74(5) Uredbe (EU) 2019/818

1. Uvod

Uredbi[1] o vzpostavitvi okvira za interoperabilnost sta začeli veljati 11. junija 2019 in vsebujeta pravne določbe o razvoju, ravnanju s podatki in spremljanju evropskega iskalnega portala (ESP), skupne storitve za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (sBMS), skupnega odložišča podatkov o identiteti (CIR), detektorja več identitet (MID) ter centralnega registra za poročanje in statistične podatke. Interoperabilnost prinaša prednosti ekonomije obsega in učinkovitosti v arhitekturo informacijske tehnologije EU na področju migracij, meja in varnosti ter s povezovanjem njenih podatkovnih zbirk vzpostavlja nove funkcije brez potrebe po zbiranju novih podatkov. Te funkcije vključujejo izboljšano odkrivanje identitetnih prevar, nove načine za identifikacijo državljanov tretjih držav brez ustreznih identifikacijskih dokumentov ter hiter in učinkovit način navzkrižnega preverjanja sistemov za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih ali drugih hudih kaznivih dejanj. Z interoperabilnostjo informacijskih sistemov EU so vzpostavljeni tudi mehanizmi za nadzor kakovosti podatkov za preprečevanje, odkrivanje in obravnavanje vprašanj kakovosti podatkov, kar Uniji olajša izpolnjevanje njene pozitivne obveznosti v skladu z zakonodajo o varstvu podatkov, da se zagotovita točnost in ažurnost podatkov v sistemih.

Komisija je glede na Uredbi pooblaščena, da v sodelovanju z Agencijo Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) spremlja in ocenjuje stanje izvajanja. V skladu s temi zahtevami Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži letna poročila o stanju priprav na celovito izvajanje Uredb. Četrto poročilo tako zajema obdobje med oktobrom 2022 in novembrom 2023.

Izvajanje Uredb je odvisno od pravilnega izvajanja osnovnih sistemov, ki so del okvira interoperabilnosti. Čeprav zamuda izvajalca agencije eu-LISA pri vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) na centralni ravni ostaja dejavnik tveganja za pravilno izvajanje Uredb, so popravni ukrepi agencije eu-LISA uspešni. Ukrep agencije je omogočil nadaljevanje dela z obstoječim izvajalcem in odpravil težave pri izvajanju projekta. Uspešna uvedba minimalnega ustreznega izdelka SVI[2] je odločilen korak k začetku delovanja SVI. Poleg tega je Svet za pravosodje in notranje zadeve oktobra 2023 odobril časovni načrt za novi pristop v valovih, ki

[1] Uredba (EU) 2019/817 o vzpostavitvi okvira za interoperabilnost informacijskih sistemov EU na področju meja in vizumov ter spremembi uredb (ES) št. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 in (EU) 2018/1861 Evropskega parlamenta in Sveta ter Odločbe Sveta 2004/512/ES in Sklepa Sveta 2008/633/PNZ; Uredba (EU) 2019/818 o vzpostavitvi okvira za interoperabilnost informacijskih sistemov EU na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij in spremembi uredb (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ter (EU) 2019/816. V celotnem poročilu se ti uredbi navajata kot Uredbi.

[2] Agencija eu-LISA je maja 2023 razvila novo strategijo reševanja z zvišanjem ravni interakcije med izvršnimi direktorji projektnega konzorcija, da bi zagotovila njihovo zavezanost in razporejanje virov, ter uvedla pristop postopnega vzpostavljanja z varnejšim časovnim okvirom in prilagodljivimi delovnimi metodami. Cilj novega pristopa minimalnega ustreznega izdelka, ki ga je potrdil upravni odbor eu-LISA, je stabilizirati izvajanje SVI z osredotočanjem na vidike, ki bi zagotovili dodano vrednost za končne uporabnike in pospešili njihove priprave. Prva uvedba minimalnega ustreznega izdelka konec julija 2023 je prvi korak strategije reševanja. V nadaljnjih korakih je poudarek na nadaljevanju dejavnosti preskušanja v državah članicah in nadgradnji minimalnega ustreznega izdelka z izboljšanjem kakovosti izdelka.

omogoča začetek delovanja informacijskih sistemov in sestavnih delov interoperabilnosti EU v nizu štirih zaporednih valov (prvi val v drugi polovici leta 2024, drugi val v prvi polovici leta 2025, tretji val sredi leta 2025 in četrti val konec leta 2026). Pristop v valovih omogoča zelo potrebno jasnost za vse deležnike glede nadaljnjih korakov v prihodnjih letih.

Hkrati delo v zvezi z izvajanjem Uredb še naprej napreduje v državah članicah, pridruženih schengenskih državah in agencijah EU. Pri projektu interoperabilnosti morajo vsi deležniki delovati usklajeno, da bi se izognili temu, da bi zamude v eni državi članici vplivale na vse, zato Komisija pozorno spremlja in podpira pripravljenost vsake države članice na začetek delovanja sestavnih delov interoperabilnosti.

2. Stanje sistemov okvira za interoperabilnost

V okviru za interoperabilnost bodo novi obsežni informacijski sistemi EU (SVI[3], Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)[4], evropski informacijski sistem kazenskih evidenc za državljane tretjih držav (ECRIS-TCN)[5]) in že obstoječi, a revidirani informacijski sistemi EU (schengenski informacijski sistem (SIS)[6] in vizumski informacijski sistem (VIS)[7] ter Eurodac) medsebojno povezani z novo vzpostavljenimi sestavnimi deli interoperabilnosti in orodjem za statistično poročanje. Znotraj zgoraj opisanega časovnega okvira je zdaj opaziti stalen napredek pri postopnem začetku delovanja novih in revidiranih informacijskih sistemov EU.

Pomemben mejnik je bil dosežen 7. marca 2023, ko je kot prvi element okvira za interoperabilnost začel delovati prenovljeni SIS. Novosti v obliki novih vrst opozoril, večjega števila kategorij

---

[3] Uredba (EU) 2017/2226 o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter podatkov o zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in uredb (ES) št. 767/2008 ter (EU) št. 1077/2011 (UL L 327, 9.12.2017, str. 20).

[4] Uredba (EU) 2018/1240 o vzpostavitvi Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter spremembi uredb (EU) št. 1077/2011, (EU) št. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 in (EU) 2017/2226 (UL L 236, 19.9.2018, str. 1).

[5] Uredba (EU) 2019/816 o vzpostavitvi centraliziranega sistema za določitev držav članic, ki imajo informacije o obsodbah državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva (sistem ECRIS-TCN), z namenom dopolnitve evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc ter o spremembi Uredbe (EU) 2018/1726 (UL L 135, 22.5.2019, str. 1).

[6] Uredba (EU) 2018/1860 o uporabi schengenskega informacijskega sistema za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 312, 7.12.2018, str. 1);
Uredba (EU) 2018/1861 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju mejnih kontrol, o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma ter o spremembi in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1987/2006 (UL L 312, 7.12.2018, str. 14);
Uredba (EU) 2018/1862 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, o spremembi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2007/533/PNZ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1986/2006 Evropskega parlamenta in Sveta in Sklepa Komisije 210/261/EU (UL L 312, 7.12.2018, str. 56).

[7] Uredba (EU) 2021/1134 o spremembi uredb (ES) št. 767/2008, (ES) št. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 in (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Odločbe Sveta 2004/512/ES in Sklepa Sveta 2008/633/PNZ zaradi reforme Vizumskega informacijskega sistema (UL L 248, 13.7.2021, str. 11).

podatkov in izboljšanih funkcij za sodelovanje izboljšujejo varnost in upravljanje meja schengenskega območja. Sistem to omogoča z zagotavljanjem dodatnih orodij za boj proti kriminalu in terorizmu, iskanje pogrešanih oseb in zaščito ranljivih oseb. Prav tako omogoča preprečevanje nedovoljenih migracij in odvračanje od njih ter varovanje pravic državljanov. 25. julija 2023 je SIS kot 31. država članica začel uporabljati Ciper.

V okviru priprav na začetek delovanja SVI je bilo sprejetih 15 izvedbenih in delegiranih aktov[8]. Čeprav je pri projektu prišlo do velikih zamud, uvajanje sistema zdaj prehaja v zaključno fazo, tako na centralni kot nacionalni ravni. Strategija reševanja, ki jo je eu-LISA razvila za odpravo zamud pri projektu, je učinkovita. Uspešna uvedba minimalnega ustreznega izdelka SVI je pomemben prvi korak, ki omogoča tehnično in poslovno preskušanje sistema. Da bi ublažili učinek začetka delovanja SVI na mejne prehode, je Komisija z eu-LISA in državami članicami razpravljala o previdnostnih ukrepih, agencija Frontex pa razvija mobilno aplikacijo, ki bo omogočala predhodno registracijo podatkov državljanov tretjih držav. Praktični priročnik o SVI je bil že posredovan državam članicam v podporo usposabljanju nacionalnih organov. Poleg tega bosta vzpostavitev spletišča SVI z informacijami za potnike in priprava informacijske kampanje o SVI, ki bo spremljala začetek njegovega delovanja, olajšala razumevanje novih postopkov na zunanjih mejah. SVI in sBMS sta zdaj del prvega vala izvajanja okvira za interoperabilnost in naj bi začela delovati v drugi polovici leta 2024.

Dejavnosti uvajanja sistema ETIAS potekajo. Od 31 izvedbenih in delegiranih aktov, ki morajo biti sprejeti, pet aktov še ni sprejetih, trije pa so v zaključni fazi pred sprejetjem. Dva od preostalih delegiranih aktov (o trajanju prehodnega obdobja in odloga) se lahko sprejmeta šele po začetku delovanja sistema ETIAS. Pripravlja se globalna komunikacijska kampanja, vključno z namenskim spletiščem za ETIAS, da bodo potniki v Evropo pravočasno ustrezno obveščeni o novih zahtevah glede potovanj. ETIAS je skupaj z ESP in CIR del drugega vala, ki naj bi začel delovati v prvi polovici leta 2025.

Razvoj sistema ECRIS-TCN napreduje. Sprejet je bil izvedbeni akt, ki določa ukrepe za tehnični razvoj in izvajanje centraliziranega sistema, ki ga trenutno izvaja eu-LISA, za določitev držav članic, ki imajo informacije o obsodbah državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva. ECRIS-TCN bo skupaj z ESP, CIR in sBMS za sistem ECRIS-TCN začel delovati v tretjem valu, ki je določen za sredino leta 2025.

Revizija VIS poteka od sprejetja Uredbe (EU) 2021/1134 o spremembi. Trenutno je poudarek na pripravi sekundarne zakonodaje, potrebne za razvoj revidiranega VIS. Sprejetih je bilo šest od 12 aktov. Revidirani VIS bo skupaj z MID, zadnjim sestavnim delom interoperabilnosti, začel delovati v četrtem valu (druga polovica leta 2026). Z vzpostavitvijo MID se bo začelo prehodno obdobje MID[9].

[8] Na ravni Komisije je v pripravi izvedbeni akt, ki določa pravila o funkciji za centralizirano upravljanje seznamov organov za sisteme vstopa/izstopa in vizumski informacijski sistem.

[9] Člen 69 Uredbe (EU) 2019/817 in člen 65 Uredbe (EU) 2019/818.

Uredbi se bosta uporabljali tudi za revidirani sistem Eurodac[10].

3. Stanje izvajanja interoperabilnosti s strani Komisije

Z Uredbama se na Komisijo prenaša pooblastilo za sprejemanje delegiranih in izvedbenih aktov za dopolnitev in izvajanje nekaterih podrobnih tehničnih vidikov Uredb. Nekateri od teh aktov so potrebni, da se agenciji eu-LISA v celoti omogoči, da začne snovati in razvijati sestavne dele v okviru splošne arhitekture sistema, zlasti ker sta za to potrebna opredelitev tehničnih specifikacij in priprava postopkov za oddajo javnega naročila za sodelovanje z izvajalci. Drugi akti so potrebni za določitev tehničnih pravil za olajšanje delovanja ustreznih organov na terenu, na primer z uporabo standardnih obrazcev in postopkov sodelovanja za obravnavanje varnostnih incidentov.

Akti se sprejemajo v tesnem sodelovanju z državami članicami in ustreznimi agencijami ter Evropskim parlamentom in Svetom EU, o njih pa se razpravlja v odborih in strokovnih skupinah, ustanovljenih v ta namen. Vsi akti, potrebni za razvoj interoperabilnosti, so bili sprejeti (trije delegirani in deset izvedbenih aktov). Zaradi sprejetja revidirane uredbe VIS[11], uredbe o posledičnih spremembah VIS[12] in uredb o posledičnih spremembah sistema ETIAS[13] 7. julija 2021 je bilo treba spremeniti tri akte[14]. Nova besedila so stabilna in blizu končnega sprejetja. Na Komisijo se z Uredbama prenaša pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za obdobje petih

---

[10] Uredba (EU) 2024/1358 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo biometričnih podatkov za učinkovito uporabo uredb (EU) 2024/1351 in (EU) 2024/1350 Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive Sveta 2001/55/ES in za ugotavljanje istovetnosti nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, o zahtevah organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj držav članic in Europola za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, o spremembi uredb (EU) 2018/1240 in (EU) 2019/818 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta

[11] Uredba (EU) 2021/1134 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o spremembi uredb (ES) št. 767/2008, (ES) št. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 in (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Odločbe Sveta 2004/512/ES in Sklepa Sveta 2008/633/PNZ zaradi reforme Vizumskega informacijskega sistema (UL L 248, 13.7.2021, str. 11).

[12] Uredba (EU) 2021/1133 v zvezi z določitvijo pogojev za dostop do drugih informacijskih sistemov EU za namene Vizumskega informacijskega sistema (UL L 248, 13.7.2021, str. 1).

[13] Uredba (EU) 2021/1150 o spremembi uredb (EU) 2018/1862 in (EU) 2019/818 glede določitve pogojev za dostop do drugih informacijskih sistemov EU za namene Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (UL L 249, 14.7.2021, str. 1);
Uredba (EU) 2021/1151 o spremembi uredb (EU) 2019/816 in (EU) 2019/818 glede določitve pogojev za dostop do drugih informacijskih sistemov EU za namene Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (UL L 249, 14.7.2021, str. 7);
Uredba (EU) 2021/1152 o spremembi uredb (ES) št. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 in (EU) 2019/817 glede določitve pogojev za dostop do drugih informacijskih sistemov EU za namene Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (UL L 249, 14.7.2021, str. 15).

[14] C(2021) 4982 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2019/817 s podrobnimi pravili o delovanju centralnega registra za poročanje in statistične podatke, C(2021) 5052 o določitvi tehničnih podrobnosti uporabniških profilov evropskega iskalnega portala in C(2021) 6176 o določitvi tehničnih pravil za ustvarjanje povezav med podatki iz različnih informacijskih sistemov EU.

let. Zaradi zamud pri projektu SVI in njegovega učinka na začetek delovanja sestavnih delov interoperabilnosti je Komisija zaprosila za podaljšanje prenesenih pooblastil. Le tako se lahko zagotovi, da se prehodno obdobje, predvideno za evropski iskalni portal[15], in prehodno obdobje za odkrivanje več identitet[16] po potrebi podaljšata.

V skladu s členom 77 Uredbe (EU) 2019/817 in členom 73 Uredbe (EU) 2019/818 je Komisija pooblaščena tudi, da pripravi praktični priročnik za izvajanje in upravljanje sestavnih delov interoperabilnosti. Priročnik je bistvenega pomena za podporo uporabnikom informacijskih sistemov EU (kot so mejni organi, organi, pristojni za izdajo vizumov, organi, pristojni za priseljevanje, in organi kazenskega pregona) s pripravljenimi in uporabniku prijaznimi smernicami za uporabo funkcij, ki so na voljo z interoperabilnostjo. Priročnik pripravi Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami, eu-LISA, Europolom, Frontexom in Agencijo Evropske unije za temeljne pravice. V obdobju poročanja je bilo organiziranih sedem sestankov strokovnih skupin in trije skupni sestanki strokovnih skupin, da bi spodbudili skupno razumevanje ter oblikovali standardne postopke in priporočila, ki jih je treba vključiti v priročnik. Prva različica praktičnega priročnika o interoperabilnosti naj bi bila pripravljena do sredine leta 2024.

Komisija pripravlja tudi digitalno, enostavno pregledno različico priročnikov, da bi se odzvala na vse bolj zapleteno delovno okolje uporabnikov informacijskih sistemov EU. Zaradi dodajanja funkcij, kot so povezave, ki zahtevajo ročno preverjanje, bodo morali uporabniki izvajati operacije, ki včasih vključujejo več informacijskih sistemov in sestavnih delov interoperabilnosti hkrati. Spletno orodje za razširjanje[17], ki je trenutno v fazi vzpostavljanja, bo povezovalo vse oddelke priročnika, da se bodo uporabniki lahko pomikali po njih glede na sistem (npr. SVI ali ETIAS) ali glede na končnega uporabnika (npr. mejni policisti ali policisti). Informacije in postopki bodo filtrirani glede na vlogo uporabnikov, da se prikažejo samo informacije, ki so pomembne za zadevnega uporabnika. Priročniki o SIS, SVI in ETIAS ter priročnik o interoperabilnosti bodo v orodju za razširjanje na voljo najpozneje od drugega četrtletja leta 2024.

4. Stanje izvajanja interoperabilnosti s strani držav članic in agencij Unije

Uredbi vzpostavljata okvir upravljanja, ki ga sestavljata Odbor za upravljanje programa za interoperabilnost[18] in Svetovalna skupina za interoperabilnost[19], da bi se zagotovila ustrezna zasnova in razvoj sestavnih delov in orodij interoperabilnosti. Organa delujeta pod okriljem agencije eu-LISA, Komisija pa je članica obeh. Znotraj teh organov se razpravlja o tehničnem izvajanju Uredb, napredek pa se spremlja z mesečnim/dvomesečnim vprašalnikom o tehničnih pripravah na ravni držav članic in ustreznih agencij EU.

[15] Člen 67(2) Uredbe (EU) 2019/817 in člen(63) 2 Uredbe (EU) 2019/818.

[16] Člen 69(8) Uredbe (EU) 2019/817 in člen 65(8) Uredbe (EU) 2019/818.

[17] Orodje za razširjanje je spletno mesto, do katerega ima dostop le skupnost uporabnikov sistemov, za katere se uporabljajo priročniki, in ki ga gosti služba Komisije za informacijsko tehnologijo (DIGIT).

[18] Člen 54(4) Uredbe (EU) 2019/817 in Uredbe (EU) 2019/818.

[19] Člen 75 Uredbe (EU) 2019/817 in člen 71 Uredbe (EU) 2019/818.

Komisija redno organizira forum o izvajanju nove arhitekture informacijskih sistemov EU za meje, migracije in varnost, da bi poleg tehničnih priprav ocenila stanje izvajanja. Pred začetkom foruma je vsem državam članicam in ustreznim agencijam EU poslan vprašalnik, da se ocenijo ravni izvajanja. V obdobju poročanja je Komisija organizirala dva foruma (decembra 2022 in novembra 2023) in poslala dva vprašalnika (novembra 2022 in aprila 2023).

Majhno skupino držav članic je mogoče opredeliti kot vodilne, medtem ko druge države članice napredujejo počasneje. Razmere še niso skrb vzbujajoče, vendar se bodo pozorno spremljale, da se zagotovi pravočasna pripravljenost vseh držav članic. V vprašalnik iz aprila 2023 so bili prvič vključeni tudi ukrepi, sprejeti na nacionalni ravni, za pripravo na ročno preverjanje povezav med podatki v različnih informacijskih sistemih EU, kar je za vključene organe največja sprememba sedanjega delovanja. Približno tretjina držav članic in pridruženih schengenskih držav je v ta namen začela razvijati programsko opremo na nacionalni ravni. Več držav članic se zavzema za to, da bi eu-LISA v ta namen razvila osrednje orodje, za kar je bila v obdobju poročanja vložena zahteva. Poleg tega več držav članic načrtuje določeno stopnjo centralizacije za učinkovitejše ročno preverjanje, kar Komisija pozdravlja.

Komisija še naprej spremlja napredek držav članic pri izvajanju, da bi zgodaj opredelila morebitna problematična področja ter zagotovila pripravljenost na začetek delovanja informacijskih sistemov EU in njihovo interoperabilnost. Komisija je v obdobju poročanja ob podpori agencije eu-LISA organizirala 56 srečanj z državami članicami, pridruženimi schengenskimi državami, agencijami EU in prevozniki.

5. Potrebe po usposabljanju

V obdobju poročanja je Komisija podpirala usposabljanja, povezana z interoperabilnostjo, ki jih je organiziral CEPOL[20]. V obdobju poročanja je bilo organiziranih šest tečajev: trije spletni seminarji o uporabi interoperabilnosti za olajšanje dostopa do podatkov za organe kazenskega pregona in trije celotedenski tečaji, dva o Uredbah o interoperabilnosti na splošno ter en poseben tečaj o MID in povezanih operacijah.

Zamude in preložitev začetka delovanja revidiranih in novih informacijskih sistemov EU bodo vplivale tudi na časovni načrt usposabljanja o interoperabilnosti. To je zlasti pomembno za pripravljalno usposabljanje za začetek delovanja MID. MID je sestavni del interoperabilnosti, ki bo začel delovati zadnji, vendar ima največji vpliv na delovanje v državah članicah in Frontexu. CEPOL bo, da bi ustrezno pripravil končne uporabnike, organiziral tečaje, pri katerih bo poudarek na procesu MID in upravljanju povezav.

Komisija v podporo tem dejavnostim usposabljanja pripravlja gradivo za usposabljanje o interoperabilnosti. Razvija se podroben program usposabljanja, ki zajema vse vidike, povezane z interoperabilnostjo, ter krajša in bolj prilagojena usposabljanja za različne skupnosti uporabnikov.

[20] Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj.

6. Sredstva EU

Izdatki v obdobju poročanja so nižji od zneskov, predvidenih v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, in doslej ni bilo ugotovljeno nobeno tveganje prevelike porabe. Kot je razvidno iz najnovejšega poročila eu-LISA o razvoju interoperabilnosti[21], je bilo izvajalcem izplačanih 32,5 milijona EUR, za razvojne in izvedbene dejavnosti pa so bile doslej sklenjene pogodbe v višini 60,6 milijona EUR.

Države članice se spodbuja, naj v celoti izkoristijo sredstva, ki so na voljo v okviru njihovih programov Sklada za notranjo varnost za obdobje 2014–2020, do izteka roka za upravičenost izdatkov 30. junija 2024. Države članice se prav tako spodbuja, naj ta sredstva uporabijo za nadaljnji razvoj in izvajanje interoperabilnosti informacijskih sistemov EU, ki so na voljo v okviru njihovih programov in se financirajo iz ukrepov Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko, namenjenih razvoju in nadaljnjemu izvajanju interoperabilnosti informacijskih sistemov EU.

7. Zaključek

Izvajanje interoperabilnosti je bistven del izboljšane informacijske arhitekture za nove in nadgrajene informacijske sisteme EU, ki mejnim organom, organom, pristojnim za izdajo vizumov, organom, pristojnim za priseljevanje, ter organom kazenskega pregona omogočajo hitrejši, učinkovitejši in sistematičen dostop do podatkov, poleg tega pa milijonom državljanom tretjih držav, ki vsako leto obiščejo Evropsko unijo, omogočajo lažji in varnejši prehod meje.

Iz poročila je razviden stalen napredek v obdobju med oktobrom 2022 in novembrom 2023. Komisija je v zaključni fazi sprejemanja treh spremenjenih in delegiranih aktov[22] v zvezi z okvirom interoperabilnosti. Priprava praktičnega priročnika za izvajanje in upravljanje sestavnih delov interoperabilnosti je stalno napredovala, pri čemer naj bi bila prva različica dokončana do sredine leta 2024, napredek pa je bil dosežen tudi pri spletnem orodju za razširjanje priročnika o interoperabilnosti in drugih priročnikov. Stanje izvajanja Uredb v državah članicah kaže majhno skupino najuspešnejših držav članic in veliko skupino, pri kateri je napredek skromnejši. Razloga za zaskrbljenost še ni, vendar je potrebno pozorno spremljanje.

Učinek obveznosti ročnega preverjanja povezav, ustvarjenih z MID, na delovanje zadevnih organov se šteje za znatnega. Prva poglobljena preiskava ravni pripravljenosti je dala pozitivne rezultate, saj v državah članicah potekajo prizadevanja ob upoštevanju teh novih obveznosti, vendar pripravljalno delo še zdaleč ni končano. Novi datum začetka delovanja sestavnih delov interoperabilnosti, zlasti MID, sicer pomeni nekaj dodatnega časa za pripravo, vendar to ne bi smelo upočasniti zagona projekta.

---

[21] Osmo poročilo o razvoju interoperabilnosti v skladu s členom 78(2) Uredbe (EU) 2019/817 in členom 74(2) Uredbe (EU) 2019/818 (2023–215).

[22] C(2021) 4982, C(2021) 5052 in C(2021) 6176. Za polne naslove glej opombo 14.

Komisija bo še naprej pozorno spremljala napredek in ocenjevala tveganja za izvajanje Uredb. Še naprej bo redno sodelovala z vsemi zadevnimi deležniki, da bi uskladila in spremljala ukrepe, opredelila področja morebitnih težav, zmanjšala tveganja, povezana z izvajanjem interoperabilnosti, ter podprla pravočasno in učinkovito izvajanje vseh projektov v skladu z dogovorjenim časovnim okvirom. Komisija bo poleg tega Svet in Evropski parlament z letnim poročanjem ter posvetovanji odborov in strokovnih skupin Komisije obveščala o doseženem napredku.